

Nr 69

LANDSKAPSLAG

om landskapets finansförvaltning

Föredragen för Republikens President den 13 maj 2011

Utfärdad i Mariehamn den 29 november 2012

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs:

**1 kap.
Allmänna bestämmelser**

1 §

En sund ekonomisk förvaltning

I all verksamhet som landskapet ansvarar för ska principen om en sund ekonomisk förvaltning iakttas. En sund ekonomisk förvaltning baserar sig på principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) **landskapets finanser** landskapets budgetekonomi och fonder utanför budgeten,

2) **landskapets finansförvaltning** den del av landskapets förvaltning som gäller skötseln av landskapets finanser och som förutom ekonomiförvaltning även omfattar planering, beslutsfattande, verkställighet, uppföljning och övervakning i samband med skötseln av landskapets finanser,

3) **ekonomiförvaltning** den del av finansförvaltningen som omfattar redovisning, betalningsförmedling, likviditetsplanering samt bokslut,

4) **landskapsförvaltningen** landskapsregeringens allmänna förvaltning, de fristående enheter som finns i anslutning till den samt de

myndigheter som är underställda landskapsregeringen och

5) **förvaltningsenhet** en avgränsad del av landskapsförvaltningen som består av en avdelning eller fristående enhet vid landskapets allmänna förvaltning eller av en myndighet som är underställd landskapsregeringen.

3 §

Finansförvaltningen

Landskapsregeringen sköter landskapets finansförvaltning och finansavdelningen har därvid det övergripande ansvaret.

Landskapsregeringen kan utfärda närmare bestämmelser om en underställd myndighets ekonomiförvaltning samt om till vilken del landskapsregeringen handhar skötseln av den. Landskapsregeringen kan även bestämma att en underställd myndighet själv bestämmer om sin egen ekonomiförvaltning.

4 §

Lån

Upptagande av lån för landskapets behov sker med lagtingets samtycke.

**2 kap.
Landskapets budget**

5 §

Beslut om budgeten

Lagtinget beslutar om landskapets budget för ett kalenderår i sänder (*finansår*).

¹⁾ Lr framst. nr 21/2009-2010
Lu bet. nr 8/2010-2011
Stu bet. nr 1 och 1a/2010-2011

Om lagtinget inte har beslutat om budgeten före finansårets början ska landskapsregeringens förslag till budget gälla tills lagtinget fattat beslut om budgeten.

6 §

Inkomster och utgifter som upptas i budgeten

I landskapets budget upptas uppskattningar av de årliga inkomsterna och anslag för de årliga utgifterna. Varje inkomstpost respektive anslag utgör ett moment.

Inkomstposter och anslag upptas i budgeten till bruttobelopp, så att varken utgifterna dras från inkomsterna eller inkomsterna från utgifterna (*bruttobudgetering*). På förslag av landskapsregeringen kan lagtinget bestämma att det i budgeten får upptas inkomstposter eller anslag som motsvarar skillnaden mellan inkomster och utgifter om dessa står i direkt samband med varandra (*nettobudgetering*).

7 §

Balans i budgeten

Anslagen i landskapets budget ska täckas av inkomsterna.

8 §

Hänförandet av inkomster och utgifter till ett finansår

I landskapets budget hänförs en inkomst eller utgift till det finansår den närmast hör till med beaktande av dess art och ekonomiska karaktär. Dessutom beaktas särskilt den tidpunkt då inkomsten eller utgiften betalas eller tidpunkten för överlåtelsen av den prestation, för mottagandet av den produktionsfaktor eller för uppkomsten av den prestationsskyldighet som ligger till grund för inkomsten eller utgiften.

Närmare bestämmelser om hur inkomster och utgifter hänförs till olika finansår utfärdas genom landskapsförordning.

9 §

Grupperingen av inkomster och utgifter

I landskapets budget grupperas inkomster och utgifter i avdelningar, som i sin tur indelas i kapitel och moment dels enligt förvaltningens organisationsstruktur dels enligt inkomsternas eller utgifternas art.

Närmare bestämmelser om grupperingen av inkomster och utgifter utfärdas genom landskapsförordning.

10 §

Anslagstyper

Anslagen i landskapets budget är antingen fasta anslag, förslagsanslag, reservationsanslag eller EU-programanslag.

Fasta anslag får inte överskridas eller överföras till följande finansår.

Förslagsanslag får inte överföras till följande finansår men får överskridas om det är nödvändigt för att uppfylla det aktuella anslaget ändamål.

Reservationsanslag och EU-programanslag får inte överskridas. Reservationsanslag kan användas under högst fyra finansår i följd. Ett EU-programanslag kan användas till dess att det EU-program som anslaget är avsett att finansiera har avslutats.

11 §

Motiveringar i budgeten

För varje anslag i landskapets budget ska anges anslaget ändamål samt vid behov andra motiveringar.

I varje kapitel ska ingå en motivering som bland annat kan innehålla målsättningar för verksamheten. Målsättningarna ska dels gälla för finansåret (*särskilda målsättningar*), dels vara mer långsiktiga (*övergripande målsättningar*).

I budgeten ska även ingå en allmän motivering som innehåller de politiska visioner som anknyter till finansåret.

Närmare bestämmelser om innehållet i motiveringarna till budgeten utfärdas genom landskapsförordning.

12 §

Beredningen av budgeten

Landskapsregeringens förslag till budget ska överlämnas till lagtinget senast den 1 november året före finansåret.

Förslaget till budget bereds enligt de närmare bestämmelser som landskapsregeringen utfärdar genom landskapsförordning. Ett slutligt budgetförslag som överlämnas till landskapsregeringen av en underställd myndighet är offentligt enligt vad som föreskrivs i landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet.

13 §

Verkställandet av budgeten

Närmare bestämmelser om verkställandet av budgeten utfärdas genom landskapsförordning. Landskapsregeringen kan också fatta beslut innefattande närmare anvisningar om användningen av ett anslag i enlighet med budgeten.

14 §

Förslag till tilläggsbudget

Om det finns behov av att ändra landskapets budget ska landskapsregeringen överlämna ett förslag till tilläggsbudget till lagtinget.

När ett förslag om tillägg till eller ändring i landskapets budget överlämnas till lagtinget ska i förslaget anvisas medel för täckande av den utgiftsökning och den inkomstminskning som föreslås. Där ska även tas in beräknade väsentliga förändringar i de inkomstbelopp som antecknats i budgeten. Förslaget kan dessutom innehålla minskningar i de anslag som beviljats i budgeten.

15 §

Fonder utanför budgeten

Om det är nödvändigt för skötseln av en bestående uppgift kan lagtinget genom landskapslag inrätta en fond utanför landskapets budget.

3 kap.**Bokföring och årsredovisning**

16 §

Betalningsförmedlingen

Landskapets betalningar och betalningsförmedling ska skötas med beaktande av tillräcklig säkerhet.

Närmare bestämmelser om landskapets betalningar och betalningsförmedling utfärdas genom landskapsförordning.

17 §

Bokföringen

Landskapets bokföring ska omfatta alla utgifter, inkomster, finansiella transaktioner och därtill hörande rättelse- och överföringsposter samt ske på ett sätt som stämmer överens med god bokföringssed.

Bokföringen ska ordnas så att förverkligandet av budgeten kan kontrolleras på momentnivå.

Närmare bestämmelser om landskapets bokföring utfärdas genom landskapsförordning.

18 §

Redovisningsskyldigheten

Landskapsregeringen är redovisningsskyldig inför lagtinget när det gäller landskapets medel och övriga tillgångar.

En myndighet som är underställd landskapsregeringen är redovisningsskyldig inför landskapsregeringen.

Närmare bestämmelser om hur redovisningen ska ordnas för fullföljandet av redovisningsskyldigheten utfärdas genom landskapsförordning.

19 §

Landskapets årsredovisning

Landskapsbokslutet och en förvaltningsberättelse ska ingå i den årsredovisning som avses i 25 § landskapslagen (1971:42) om Ålands landskapsregering.

Årsredovisningen ska ge riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten förverkligats, om landskapsförvaltningens intäkter och kostnader, om landskapets ekonomiska ställning och resultat samt om landskapsförvaltningens verksamhet och de åtgärder som vidtagits för att verkställa lagtingets beslut (*rättvisande bild*).

Årsredovisningen fastställs av landskapsregeringen och överlämnas till lagtinget senast före utgången av påföljande maj månad. Samtidigt ska årsredovisningen ställas till landskapsrevisorernas förfogande.

Närmare bestämmelser om uppgörandet av och innehållet i landskapets årsredovisning utfärdas genom landskapsförordning.

20 §

Landskapsbokslutet

I landskapsbokslutet som upprättas för varje finansår ska ingå

- 1) resultaträkning,
- 2) balansräkning,
- 3) finansieringsanalys,
- 4) budgetuppföljning samt
- 5) noter som behövs för att ge en rättvisande bild som avses i 19 § 2 mom.

Närmare bestämmelser om upprättandet av och innehållet i landskapsbokslutet utfärdas genom landskapsförordning.

21 §

Överföringen mellan finansår

Budgeterade inkomster som hör till finansåret och som inte har kunnat uppbäras till landskapet under finansåret kan som inkomstrest övergå till följande år. En inkomstrest som stryks ska antecknas som utgift.

Får ett reservationsanslag eller ett EU-programanslag som helt eller delvis blivit oanvänt inte längre överförs i budgetuppföljningen, ska det oanvända beloppet strykas. Ett anslag som stryks ska antecknas som inkomst.

22 §

Underställda myndigheters verksamhetsberättelser och bokslut

En underställd myndighet ska årligen lämna en verksamhetsberättelse till landskapsregeringen. Om inte annat bestäms i någon annan

lag kan landskapsregeringen bestämma när berättelsen ska lämnas.

Landskapsregeringen kan bestämma att en underställd myndighet ska upprätta bokslut.

4 kap. Förvaltning av landskapets tillgångar

23 §

Användningen av landskapets tillgångar

Landskapets tillgångar ska användas på ett sätt som är till nytta för samhället.

Närmare bestämmelser om användningen av landskapets tillgångar utfärdas genom landskapsförordning.

24 §

Överlåtelse av fast egendom

Överlåtelse av landskapets fasta egendom får endast ske med lagtingets godkännande om inte överlåtelsen ska anses vara av ringa betydelse och sker som ett led i en plan eller process som regleras i någon annan lag.

Närmare bestämmelser om när fast egendom får överlätas utan lagtingets godkännande utfärdas genom landskapsförordning.

25 §

Överlåtelse av lös egendom

Aktier, andelsbevis eller andra värdepapper som förvärvats med stöd av lagtingets uttryckliga beslut får inte överlätas utan lagtingets godkännande, om inte överlåtelsen enligt vad som närmare anges i landskapsförordning ska anses vara av ringa betydelse.

Nyttjanderätten till någon av landskapets fastigheter för tjugo år eller mer får inte överlätas utan lagtingets godkännande.

Om inte något annat bestäms i lag eller i budgeten får landskapsregeringen och underställda myndigheter överlåta annan lös egendom som är i deras besittning, förutsatt att överlåtelsen är ekonomiskt motiverad och ändamålsenlig.

26 §

Likviditetshanteringen

Landskapets likviditetshantering sköts av landskapsregeringen i enlighet med en placeringsplan. Planen ska göras upp av landskapsregeringen med avseende på tillräckligt god avkastning, tillräcklig långsiktighet och riskspridning, betryggande säkerhet samt tillfredsställande betalningsberedskap. Bedömningen av säkerheten ska göras med beaktande av att placeringarnas realvärde bevaras.

Landskapsregeringen kan ingå avtal om placering av landskapets likvida medel med

en sammanslutning som bedriver placeringsverksamhet.

27 §

Mottagande av donationer

Beslut om mottagande av en donation fattas av den myndighet som är mottagare. Om en donation bedöms medföra betydande kostnader för landskapet kan beslut om mottagande fattas först efter att medel för täckande av kostnaderna har upptagits i landskapets budget.

Närmare bestämmelser om mottagande av donationer utfärdas genom landskapsförordning.

5 kap.

Intern kontroll och styrning

28 §

Interna kontrollen

Med intern kontroll avses den process genom vilken en myndighet med rimlig säkerhet

- 1) uppnår en effektiv verksamhet,
- 2) efterlever lagar, förordningar och andra regler samt
- 3) lämnar en tillförlitlig redovisning och rättvisande rapportering av verksamheten.

Ledningen för varje förvaltningsenhet inom landskapsförvaltningen ansvarar för att den interna kontrollen är ändamålsenlig och tillräcklig.

Närmare bestämmelser om den interna kontrollen inom landskapsförvaltningen utfärdas genom landskapsförordning.

29 §

Den interna styrningen

För att säkerställa kvaliteten i och utveckla de styrnings-, kontroll- och rapporteringsprocesser som avser landskapets finanser finns vid den allmänna förvaltningens finansavdelning en funktion för intern styrning.

Funktionen ska stöda förvaltningsenheternas ledning i utvecklingen av den finansiella kontrollen samt samordna systemen för finansiell kontroll inom landskapsförvaltningen. Genom att ge råd, delge iakttagelser och ge åtgärdsförslag ska funktionen verka för att systemen och förfarandena för styrningen och rapporteringen som avser landskapets finanser fungerar på ett ändamålsenligt sätt och håller hög kvalitet.

30 §

Befogenheter

Den interna styrningsfunktionen kan för en förvaltningsenhet framlägga en rapport om sina iakttagelser och i den framföra åtgärdsför-

slag. Funktionen kan dessutom i enlighet med ärendets karaktär framföra sina iakttagelser och åtgärdsförslag till andra berörda förvaltningsenheter, till den minister som är ansvarig för det aktuella förvaltningsområdet, till den minister som är ansvarig för finansavdelningen och till landskapsregeringens revisionsbyrå för vidtagande av eventuella åtgärder.

31 §

Rätten att få uppgifter

Den interna styrningsfunktionen har rätt att utan avgift från förvaltningsenheterna få uppgifter, handlingar och utredningar som behövs för skötseln av dess uppgifter.

Den interna styrningsfunktionen har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna från förvaltningsenheterna få uppgifter och handlingar om landskapets finanser och landskapets verksamhet samt om förfarandet i fråga om landskapets finanser, medel eller egendom som landskapet ansvarar för, om utförandet av en uppgift som bestäms för funktionen ovillkorligen kräver detta.

Mariehamn den 29 november 2012

CAMILLA GUNELL
lantråd

**6 kap.
Särskilda bestämmelser**

32 §

Föreskrifter

Landskapsregeringen kan meddela föreskrifter om detaljer när det gäller bokföring, betalningar och betalningsförmedling, redovisning och upprättande av landskapsbokslutet samt andra funktioner och förfaringssätt inom ekonomiförvaltningen.

33 §

Ikraftträdandet

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013. Bestämmelserna om landskapets budget, bokslut och årsredovisning tillämpas första gången på budgeten, bokslutet och årsredovisningen för finansåret 2014.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1971:43) om landskapets finansförvaltning. Sistnämnda lag tillämpas dock vid förverkligandet av budgeten och upprättandet av landskapets bokslut för finansåret 2013.

Roger Nordlund
föredragande minister

